

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.
CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del mitj, núm. 20, botiga, BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Cuba Puerto-Rico, 16 rals., Estranger, 18 rals.

CIRCO ECUESTRE NACIONAL.

Tony Grice.

Antonet.

Trewey.

L'OR DE LA DEMOCRACIA.

VAIG llevarme un dematí, vaig desfer, com de costum, algunes faixas de periódichs, vaig toparme ab l' *Epoca* de Madrid, vaig llegir l' article de fondo..... y de cara al mirall tot desseguida, cap á veure si la mèva fesomia s' havia transformat, cap á veure si 'm semblava á n' en Xifré, á n' en Salamanca, ó quan ménos si tenia algun rasgo de 'n Girona.
¡Qué volen que 'ls digui! Avants de llegir l' article de l' *Epoca* era pobre; després de haverlo llegit, fins sense bellugarme, semblava que las cinquenas me trincavan dintre de las butxacas!
¡Y are que digan que no serveix de res la premsa conservadora! ¡Que no serveix de res, y no més

que ab la lectura de un article, es capás un hom de fer una fortuna!...
Pero adverteixin una cosa: no la fá tothom qui vol; per ferla es necessaria una circumstancia, per ferla tenen de ser demócratas.

Y no se 'n admirin, ni se 'n rigan.
La *Epoca* que t'è molt bon nas ha descubert una cosa admirable: ha descubert una mina, la mina d' or de la democracia: ha descubert que 'ls demócratas son rics, que nadém en l' abundancia, que tenim el oro y el moro.
Y deaquestor ¿que 's pensan que diu que 'n farém? Vaja, no vulgan saberho.
¿D' hont ha sortit?
Tampoch han de coneixen. ¿Desde quan á un home rich y poderós se l' hi pregunta d' hont ha sortit la seva fortuna: lo gran que es tenirlos; tot lo demés son trons.

Avuy al treure 'l nás al carrer me trobo ab un subjecte que 'm surt al pas, me deté y 'm pregunta:
—Perdoni, diu ¿quinas opinions políticas profesava vosté?
—Soch demócrata.

—¡Ah! Bravo. ¿Qué faria 'l favor de deixarme quatre duros?

No més una cosa m' espanta, y es que tot aixó de l' or de la democracia no siga una idea que haja sortit del cervell de l' Orevio.

¡Que volen que 'ls diga! lo nostre ministre d' Hisenda ha agostat de tal modo 'ls seus recursos, que 'm sembla que haurá fet la següent reflexió y 'l següent càlcul:

—«Los demócratas son los unichs espanyols que tenen diners: ela, donchs, posém una contribució ben forta sobre la democracia.

¡Y are que 'ns vingan a dir descamisats! ¡Infelissos!

Duhém camisas de un nou sistema; camisas ab butxacas, per posarhi 'ls bitllets de hanch.

Jo mateix, que ahí era un perdis, densá que hi llegit l' article de l' *Epoca*, casi no puch donar un pás, carregat ab lo pés de tanta moneda.

Pèl que pugua ser ja hi pres un determini: hi posat cotxe, encare que no siga sino per anarme'n al poder á la carrera.

¿Quí m' ho impedirá?
¡Pobres conservadors! Farém com als bateigs, si no qu' en lloch de confits, quan pertém á batejar

à la democràcia, tirarem xinxons y dobles de cinch duros: los conservadors, com de costum, s'hi abocaran á la aranya estira cabells, y mentres ells s'ajupen, s'empenyan y s'trepitjan, ¡zas! ab un brinco som á las poltronas, y llavoras que 'ns en treguin!

—Y com dimontri han pogut conseguir aquest diner? preguntava un conservador.
—Es molt senzill, han fet un emprèstit al estranger, responia un altre.
—Y quinhas garantias han donat?
—Res, han girat contra 'l porrenir.
—Sempre 'l porrenir! Jo 'm recordo que quan era diputat madur fins vaig esbatnssarme ab en Gonzalez Brabo, perque un dia va dir que la gloria y 'l porrenir eran de la democràcia.

Are, vostès de tot això se 'n prenen tot lo que se 'n volen. Ademès si son demócratas, no tenen més que ficarse la mà á la butxaca y se la trobaran plena.

¡Oh! ¡Si aixís fós!...
Jo 'ls hi asseguro que no 's trobaria al lloch un conservador per remey, perque ja es cosa averiguada; los conservadors no miran ideas ni principis: lo brill de una moneda d'or los enlluerna y 'ls fascina.

¡Prou vindrian tots plegats, á corrioladas darrera nostre, com fiburons afamats darrera un barco, per veure si la butxaca se 'ns forada, y 'ns cau alguna cosal

P. K.

UNA intencionada caricatura de Pellicer, alusiva á las festas de Vallfogona adorna 'l present número. Representa com veuran l' entusiasme artistic, literari, ilustrat, xocant ab l'ignorancia y ab l'indiferencia de un poble, digne de las sátiras més amargas del inolvidable rector.

En quan á la renglera política, ó siga el retrato dels tres clowns més notables del nostre circo ecuestre nacional, l'hi hem posada per ferlos gracia.

Y finalment lo retrato que veuran de l'infornada víctima del crim del carrer de la Paloma, aquesta pobra noya sacrificada no sabem perquins instints, no duptem que 'ls inspirará las més vivas simpatias.

L'arcalde de Berga va fer tancar lo cassino, perque 'ls socios van cometre 'l crim de celebrar un ball ab piano en temps de rogativas.

¡Quins arcaldes!...
Los pobles, aixís com fan rogativas perque vinga la pluja, n'haurian de fer perque 'ls arcaldes, aprenguessin á respectar las lleys, y s'abstinguessin de fer arcaldadas.

A lo menos los governs conservadors no haurian de nombrar los arcaldes. Haurian de nombrar los bisbes.

Lo diumenje passat lo rector de Arbucias, al comensar l'ofici, va pendre's la llibertat de treure á una senyora forastera de l'iglesia, y va ferho ab aquellas bonas formas acostumadas, eridant y donant un espectacle.

Lo sensible es que no 'u fassa aixís ab tots los feligresos: rectors d'aquesta mena mereixen estar sols.

Pel demés los vehins d'Arbucias que tant s'esmeran en ferse simpátichs als forasters, que van á deixarhi 'ls quartos, vegin si las maneres del rector, son las més propias.

Tres expedicions de comunalistas deportats á Numea ja han tornat á Paris degudament amnistiats per la república.

Y 'ls neos deyan:—Ja veuran are ab la tornada d'aquests manos quina gresca s'arma.

Y 'ls comunalistas, després de vuit ó nou anys de desterro, y veyent una república forta, poderosa y eminentment nacional, al tirarse als brassos oberts de la patria no han tingut més que un crit. Lo crit de ¡Viva la Fransa!

Y 'ls neos han quedat xasquejats. ¡Qui sab! Potser se creyan qu' eran legitimistas ó bonapartistas per no tenir sanderi!

A Jaen s'ha descubert un frau. Res, una friolera.

Se tracta no més que de una defraudació de 180 millions; com si diguessim un dels pous de Moncada plé de dobles de cinch duros.

Ja podém pagar contribuyents mentres hi haja á las canyerias aquests escapes!...

Per evitar aquests escándols, lo govern que pensa en tot, farà una bona ley d'empleats. Casi seria millor que fés empleats de bona ley.

A Montblanch hi ha hagut un rebombori entre 'ls vehins de dos pobles. Per supuest, fins hi han pres part individuos del Ajuntament.

A Tortosa 'l poble ha derribat una barraca de consums haventhi hagut necessitat de reconcentrar molta forsa pública.

Ja 'u veihen, aquest ordre conservador es molt serio... es un ordre inalterable!

La pluja va interrompre la corrida del diumenje. No hi fa res: lo publich va veure una cosa que no estava anunciada.

La plassa convertida en un immens safreig.. y en Lagartijo que aquell dia casualment vestia de vermell, ficat dintre de l'aygua, semblava un peix de sortidor.

Demá nova corrida, y corrida ab torna. Vull dir que hi haurá vuit toros andaluzos: set de 'n Moruve, d'aquells tan cayos que van lidiarse temps endarrera y un de Lafitte, ó siga 'l que va quedar del últim diumenje.

Total: Continuació de la corrida anterior, y corrida nova.
Me sembla que haurán d'aixampar la plassa.

Escollin. A Puerto de Santa María hi ha un Collegi de jesuitas, y en aquest collegi hi ensenyen á torear.

De manera que allá s'hi dona una instrucció vasta ab v y ab b.

A Barbastro hi ha un collegi d'escolapios, y en aquest collegi, 'ls alumnos ja están més adelantats que 'ls del Puerto de Santa María.

Allí vá celebrarse 'l dia de Sant Joseph de Calasanz una corrida de novillos de punta, lidiats pels alumnos més estudiosos de las aulas.

M'agradaria á fé tenir lo retrato del pare jesuita y del pare escolapio catedrátichs de tauromaquia.

Al célebre cura de Flix van collocarlo de director eclesiástich de la casa de Caritat de la vila de Valls.

Pero vá ser tant terrible 'l disgust que aixó vá produhir, que no van tenir més remey que treure 'l altra vegada.

¡No n'haurian après pocas de cosas, los pobres albergats baix l'experta direcció del sanguinari cabecilla!

Com lo llarch tiratje d'exemplars de LA CAMPANA 'ns obliga comensar l'impressió ab molta anticipació, quant ja hi havia impresos alguns exemplars, hem sapigut que l'Inspector Sr. Aleu aprop de las Adressanas, darrera d'un arbre, vá agafar y reduhir á presó á Joseph Llovet y Roig, lo presumpto assesi del carrer de la Paloma, al qual li seguia la pista.

FIRAS Y FESTAS.

¡Viva la gent decidida!
Tot alló que senten dir...
de la miseria, es mentidare...
ja veuran ben desseguidas...
com nos sabem divertir.

¡Quinas festas més saladas!
Entre 'l seu gran alicient y las fabricas tancadas...
hi ha opinions bastant fundadas...
de que tindrem molta gent...

Calculin si 'ns daran fama y si alegres hem de viure, que sols al llegi 'l programa...
¡Es graciós! exclama;
¡lo programa ja fa riure!

Y está clar, qui no s'admira?
Nos guardiran lo carré, tindrem cohets, tindrem firas, tindrem missa... ¡Tira, tira!
¡No es vritat que marxa bè?

Surtiran balls de bastons, conferencia popular, mozigangas, professons, focs y flors per tots cantons;

en fi, señores... ¡la mar!

La colla municipal, si bé es cert que no s'hi fica; dará al festeig general sa protecció paternal que, vaja, no es poch ni mica.
Sobre tot, si 'ls bons edils son convidats á alguns techs, no diran que no 'ni 'ls mi's! ja hi aniran ben tranquils sense menester molts prechs.

Totas las nostras funciones seran d'aquellas qu'engrescan; alló de fé exposicions se deixa per las nacions que no aben lo que 's pescan.

Mes no 's pensin que las festas siguin cosa de quitalla. No, no! Xistosos y honestas. A més dels nanos y orquestas, posser tindrem l'ou com balla.

Sortijas, balls d'embalat, manifestació movible, bombas y, (com han posat los que aixó han organísat,) tot lo que sigui possible.

Hi haurá al fi, per donar tró al bullici de la cava, un volcan que fara pó, que semblará de debó... sino que hi faltará lava.

Y aixó es tot en conclusió: fanalassos, fanalts, llums de gas, molta veró algun arch, algun pendó, y, res... pobrets y alegrets.

Si bé aixó, dit en vritat, ro haurá treccat pas las closcas d'aquells que ho han inventat, pitjó estava l'any passat que vam fer festa... á las focsas.

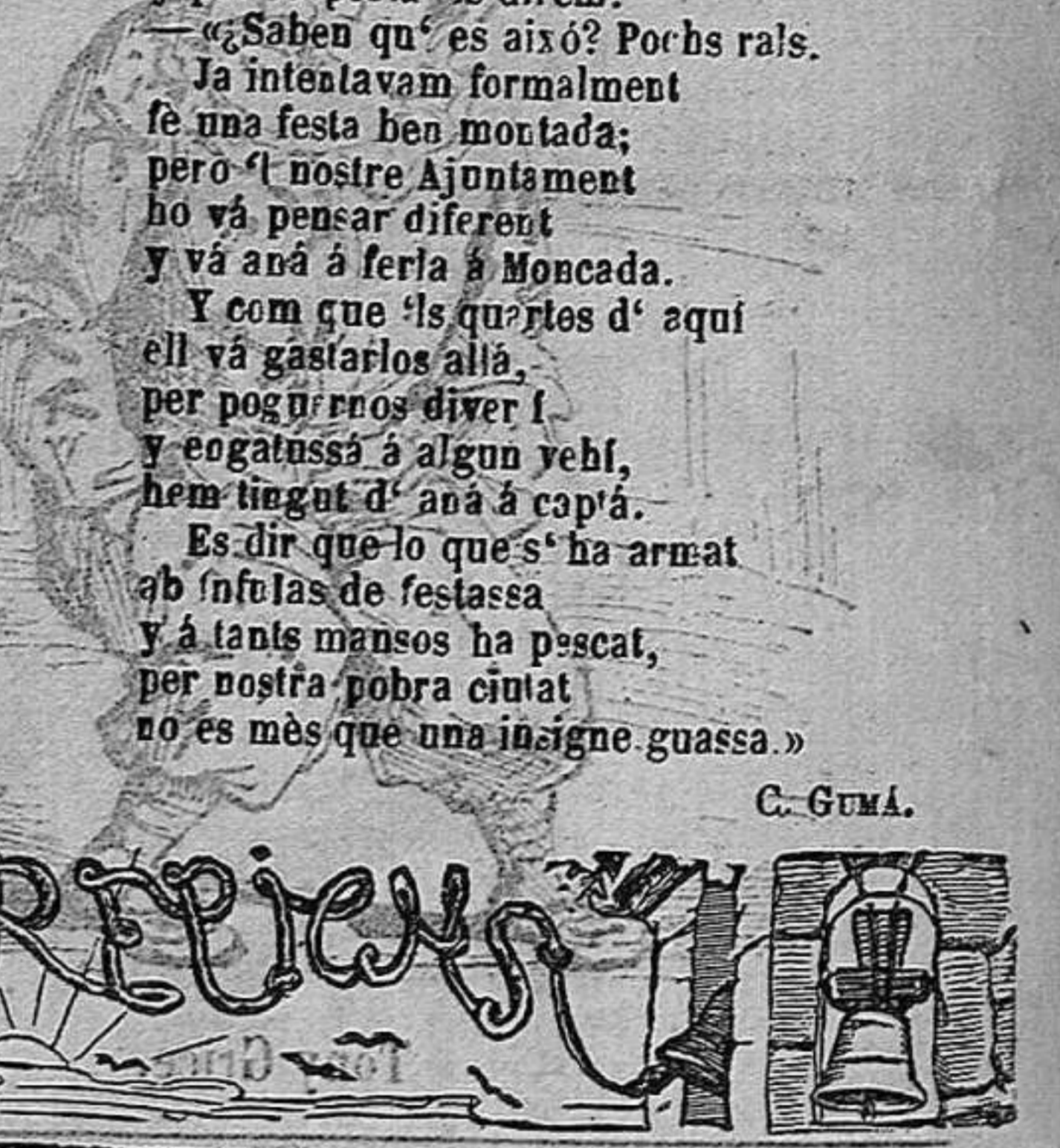
Quant 'os pochos que ignocentment baixaran á Barcelona pensant gosá immensament, contemplin lo sorprendente espectacle que se 'ls dona, y 'ns preguntin si pensém erganya 'ls ab quatre pals, nosaltres nos en riurém, y per resposta 'ls dirém:

«Saben qu' es aixó? Pochs rals. Ja intentavam formalment fé una festa ben montada; pero 'l nostre Ajuntament ho vá pensar diferent y vá aná á ferla á Moncada.

Y com que 'ls quartos d'aquí ell vá gastarlos allá, per pogu' nos diverir y cogatssá á algun vehi, hem tingut d'aná á cap'ta.

Es dir que lo que s'ha armat ab infulas de festassa y á tants mansos ha pescat, per nostra pobra ciutat no es més que una insigne guassa.»

C. GUMA.

DESPRÉS de la degollina de l'embaixada inglesa de Cabul sembla que l'exércit anglés marxa cap á l'Afghanistan assedegat de venjansa.

Un periódich francès dirigin'se al príncep Geroni Napoleon, l'hi diu:

—Y donchs que hem de fer? ¡Apa mestre! Cap á Cabul á conquistar gloria!

¿Saben perque no s'ilumina la rambla de las Flors?
Perque han desaparecent del depósit ahont se guardavan los pals, los archs, las canyerias y fins los globos.

—Pero, ¿ahont son aquests globos? preguntava un barceloní á un concejal.

Y 'l concejal responia:
—¡Ahont son aquests globos! ¡Vaya una pregunta per respondreli de plá! ¿Qué no sab que la direcció dels globos es un problema qu'encare no l'ha resolt la ciencia?

Al carrer de Fernando está á punt d'obrirse un café, que 's titulará «Café inglés.»

Un pèrdís deya:—Are no més falta que serveixin á fiar, y aixís serà *inglés* de noms y de fets.

Ha mort en Cham lo célebre caricaturista francès, lo Padrò de París, l' home de la xispa inagotable, que durant mitj sigle ha trobat medis de fer riure á tota Europa.

En Cham era 'l geni de la caricatura. Fill de un conde, que volia privar-lo de ser artista, vá deixar lo nom del seu pare (se deya conde Noé) y va agafar lo pseudónim que havia dut sempre. Hasta en aixó va tenir gracia: lo fill de Noé era Cham.

Lo més notable es que dedicantse á ridiculisar los fets y las cosas del seu temps, en cinquanta anys no va tenir un disgust, ni un mal desaffo.

Es que 'l seu llapis no podia ofendre á ningú. Era un artista inagotable. No acabava may los assumptos ni la gracia. Tant com los seus dibuixos valian los seus quèntos.

¿Volen sentirne un? Aquí vá:

Quan jo anava á entrar al colègi de Sant Cyr, havent de sufrir com tots, l' exámen d' ingrés, hi havia un minyo molt ben recomenat, al qual los catedràtics l' hi dirigian las preguntas més fáciles.

—¿Quíns van ser los successors de Lluís XIII? l' hi preguntavan.

—De Lluís XIII?... Luis XIV.

—Molt bè... ¿Y qui més?

—Lluís XV... Lluís XVI...

—Perfectament.

Y l' alumno animat, com un despertador quan se l' hi escapa la corda, aná dihent ab rapidés:

—Lluís XVII, Lluís XVIII, Lluís XIX, Lluís XX, Lluís XXI, Lluís XXII...

Y no vá arribar á cent, perque una riatlada dels alumnos, qu' escollavan l' exámen, vá ofegarli la paraula als llabis.

Un periódich diu:

«S' acosta l' hivern, ja han sortit pèls carrers las castanyeras pregonant la seva mercancia.»

Aixó de las castanyas no proba res: molt avants ja havia sortit lo fiscal d' imprenta, repartint castanyas gratis, al *Diari Catalá*, al *Diluio*, á la *Correspondencia de Barcelona*, al *Avi* y últimament á la *Gaceta de Cataluna*.

Los periodistas som molt afortunats: s' obra un establiment nos convidan y nosaltres l' estreném: surten castañas y las primeras son sempre per nosaltres.

Un conde qu' es á Fransa, sempre que sent dir mal del govern espanyol, se desafia.

No 's pensin, ja ho ha fet quatre ó cinch vegadas.

Senyor conde, si vol acabar de una vegada, vinga aquí á Espanya y s' haurá de desafiar ab tots los espanyols.

Lo govern no vol qu' en Cánovas vaja á Viena, perque no vol qu' en Cánovas demani res.

¡Vaya quin un! No faltaria sino que 'l govern l' autorísés per demanar la má.

En Cánovas, diu *L' Iberia*, es d' aquells que si l' hi donan la má 's pren lo ministeri.

La política conservadora es una bassa estancada.

Un amich mèn deya:

—Densá que 'l general Martínez Campos es al poder, al país hi ha un altre general.

—¿Qui es?

—Lo fastidi general.

Aquest any no 's discutirán los presupuestos. L' Orovio podrá dir:—D' aquesta me n' escapo. ¡Viva la comoditat!

Y nosaltres no podém fer més que darli la més cordial enhorabona.

Nos ha escurat las butxacas de tal manera, que ja es l' única cosa que podrem donarli.

Un casat veyent á n' en Pierantoni del Circo Equestre tirant los ganivets á la seva dona, deya:

—Vaja, si en lloch de ser la dona, fòs la mèva sogra, jo també ho faria!

Las cartas del Anstriaich, publicadas en l' *Imparcial*, van treure á discussió, si dadas las lleys actuals, es necessari ó no, al casarse, ferho també pèl civil, á més de ferho per l' iglesia.

—No t' hi apuris, deya un amich mèn: casat per l' iglesia y serás ben casat. Lo demès, tant se val ferho pèl civil com pèl carrabiner.

L' *Imparcial* de Madrid vá publicar un article posant lo nom de 'n Cánovas y 'l de 'n Martínez Campos en forma de creu, com fan las empresas teatrals quan tenen dos actors de la mateixa categoria.

Lo títol d' aquest article estava posat aixís:

Vejin lo qu' es la fatalitat: hasta de aquesta manera en Martínez Campos vá á sobre.

En Topete s' ha fet de la situació. L' han nomenat president del Consell de redenció y enganxes. Qu' es com si diguessim: L' han redimit de la seva taca revolucionaria y després l' han enganxat.

Al veure aquests espectacles, un no sab si deplorarlos més per en Topete que deixa enganxarse ó per la situació qu' enganxa.

Un periódich de Madrid, parodiant una popular *dolora* de 'n Campoamor l' hi dedica 'ls següents versos:

«¡Pobre Juan del alma mia!
¡Qué mal has hecho! ¡Qué mal!
Vé lo que el mundo decía
Al verte ministerial.

Un marino.—¡Ya viró!

Un radical.—¡No es creible!

Un resellado.—Otro yó.

Un hombre honrado.—¡Imposible!

Un español.—Como todos.

La Gloriosa.—Me ha partido.

Un quidám.—¡A aquellos lodos...

Un neo.—Ya está perdido.

—¡Infeliz!—dicen los buenos.

—¡Tontol!—dicen los demás.

Los de Paris.—Uno menos.

Los de aquí.—Una boca más.»

ANGELA VIDAL

la víctima del crim del carrer de la Paloma.

(Copia fidel d' una fotografia.)

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Can ta re llas.*
2. ID. 2.ª—*De-cent.*
3. ENDEVINALLA.—*Llan-sa Llan-sá.*

4. FUGA DE VOCALS.—

*Deya 'l seu papa á la Pepa:
—Mentres jo ab la pipa pipo
á popa del meu llaut
tota la mèva gent guipo.*

5. TRENCA-CLOSCAS.—*Espluga de Francoli.*

6. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—6 3 4 5 8
4 8 3 6 5
8 6 5 4 3
5 4 8 3 6
3 5 6 8 4

7. GEROGLIFICH.—*Un hom es mes humil com mes val.*

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Pau Xirinola y N. P. F. 7 Joan dels timbals; 6 Pa y naps; 4 Tres estrelles, Inglés rovellat y Rey dels Zulús; 3 Má morta, y 1 no més Joan de las Cantimplainas y Berruet.

XARADAS.

I.

Tan lo qu' es soldat *tercera* com lo tinent general com lo bisbe ó cardenal, tots hem de tenir *primera*.
Las hu tres, si son com cal, deuen ganancias al poble.
Lo *tot* es vila molt noble, es vila molt liberal.

A. B. C.

II.

Tan sols per una pesseta he comprat un *tot* molt bé una *tres hu* de eotó y cinch *prima dos* de beta.

NOY MACO.

MUDANSA.

Del *tot* ningú pot tractarne segons la *tot* que regeix; en cambi del *tot* de Tunes, ja 'n pots dir 'l que 't vinga bè.

MUXONI.

ENDEVINALLA.

En l' univers sols ni ha un; com igualment á Madrid, y en cambi aquí á Barcelona dintre poch ni haurán á mils.

XATO.

TRENCA CLOSCAS.

Boda més p...

Ab aquestas paraulas formar lo nom d' un poble de Catalunya.

DOS ESCAPATS DE MISSA.

CONVERSA.

- Bon dia tingui, Senyor Gil.
- Caramba com fremola. Si t' fret escalfis.
- Calculi si en tich de fret. Acabo de veure...
- ¿A qui?
- Al... no puch dirli.

ALMINA.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Substituir los pichs ab números que sumats vertical y horizontalment donguin un resultat de 24.

GEROGLIFICH.

LO TOT.

MANEL GARDÓ Y FERRER.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endevinallas dignas d' insertarse 'ls ciutadans Joan de las cantimplainas, Inglés Rovellat, Pere Martí, G. Pujol y Pujolá y N. J. y R.

Las semes que no s' anomenan no 'ns serveixen com y tampoch lo qu' envian los ciutadans M. Gardó, E. Sala, Noys richs, J. Tomás, Un frare, J. Llobet y Nadal, P., G. C. y Serp antes.

Ciudadá Ganxonet: Publicarém lo geroglífich.—A. T. F.: La poesia está bastant bè y mirarém de complaure'l: la conversa també hi anirà.—A. Ministre: No podém aprofitar mes que la combinació y la tortura.—Faló: Aprofitarém moltras ideas de la composició que 'ns envia.—Palagrina: Publicarém la seva carta, per lo molt que xocarà als nostres lectors.—J. R. F. de T.: No podém aprofitar mes que la conversa y 'l quadrat numéric.—Pau magre: L' idea capital es bona; en la forma hi falta sal y pebre.—Pere Pobador: Está bé lo que 'ns envia; pero publicant revista de toros, no hi hem trobat puosto.—E. L. B.: Gracias per la remesa.—S. Gomila: Hi anirà 'l suelto la senmana entrant.—Arrojit: Los versos no podém acceptarlos perque son mal fets; are las ideas, sí.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasse, fill, Arch del Teatro, 21 y 22.

LAS FESTAS DE VALLEFOGONA.

Avuy y ahir.—Progrés y atrás.